

ЗАПИСНИК
од 19-та седница на Советот
одржана на 17.04.2013 година

Присутни членови на Советот: д-р Зоран Трајчевски, д-р Милаим Фетаи, м-р Методија Јанчески, акад. Бојан Шоптрајанов, м-р Алма Машовиќ, м-р Борис Арсов, Бранко Радовановиќ, м-р Васко Петревски, Сељадин Џезаири, Замир Мехмети, Методи Стоименовски, Столе Наумов, Антонио Јовановски, Селвер Ајдини, Лазо Петрушевски.

Отсутни членови на Советот:/

Присутни од Стручна служба: Огнен Неделковски, м-р Емилија Јаневска, Горан Радуновиќ, Магдалена Давидовска-Довлева, Слободан Беличански, Цветанка Митревска, Арбен Саити, Јетон Исмаили, Луција Ѓурковиќ, Ружица Бошнакоска – Јотевска.

Други присутни: Антонио Крестевски од ТВ Сител, Неда Дојчиновски Секретаријат за европски прашања, Јета Шута од ЦРМ, Сања Јовановска од ТВ Телма, Соња Казиоска од Дневник, Блерица Сали од МРА - Албански јазик

Претседателот на Советот, д-р Зоран Трајчевски ја отвори 19-та седница на Советот за радиодифузија на Република Македонија.

Предлози за измена и дополнување на дневниот ред, беа понудени од Претседателот на Советот, д-р Зоран Трајчевски, кој предложи прва точка во дневниот ред да биде „Предлог-одлуката за објавување конкурс за доделување дозвола за вршење радиодифузна дејност - телевизија преку терестријален предавател, на државно ниво“, втора точка „Предлог-одлука за објавување конкурс за доделување дозвола за вршење радиодифузна дејност – радио, на државно ниво“, трета точка „Изменување на Годишниот план за јавни набавки во 2013 година, на Советот за радиодифузија на РМ бр.01-6247/1 од 08.12.2012 година“, четврта точка „Информација за ослободување од плаќање радиодифузна такса за семејните домаќинства со адреса на живеење на ул."Јордан Јорданов", Велес, со Предлог – Одлука“ и петта точка „Предлози на Советот за радиодифузија на Република Македонија за дополнување на Нацрт-Законот за медиуми и аудиовизуелни медиумски услуги“.

Членот на Советот, Столе Наумов, рече дека се согласува со двете предложени точки „Предлог-одлуката за објавување конкурс за доделување дозвола за вршење радиодифузна дејност - телевизија преку терестријален предавател, на државно ниво“ и „Предлог-одлуката за објавување конкурс за доделување дозвола за вршење радиодифузна дејност – радио, на државно ниво“, да бидат во дневниот ред, но со оглед дека материјалите за нив беа доцна доставени до членовите на Советот, предложи нивното разгледување да се одложи за еден час или повеќе.

Претседателот на Советот, д-р Зоран Трајчевски, предлогот точките 1, 2, 3 и 4 да се стават во Дневниот ред го стави на гласање. Предлогот се усвои со 13 гласа „за“ и два воздржани гласа од членовите на Советот, Столе Наумов и Бранко Радовановиќ.

Советот со 13 гласа „за“ и два воздржани гласа од членовите на Советот, Столе Наумов и Бранко Радовановиќ, го усвои следниот:

Дневен ред

1. Предлог-одлуката за објавување конкурс за доделување дозвола за вршење радиодифузна дејност - телевизија преку терестријален предавател, на државно ниво.

2. Предлог-одлука за објавување конкурс за доделување дозвола за вршење радиодифузна дејност – радио, на државно ниво.

3. Изменување на Годишниот план за јавни набавки во 2013 година, на Советот за радиодифузија на РМ бр.01-6247/1 од 08.12.2012 година.

4. Информација за ослободување од плаќање радиодифузна такса за семејните домаќинства со адреса на живеење на ул."Јордан Јорданов", Велес, со Предлог – Одлука.

5. Предлози на Советот за радиодифузија на Република Македонија за дополнување на Нацрт-Законот за медиуми и аудиовизуелни медиумски услуги.

6. Разно.

Точка 1

Советот ја разгледа Предлог-одлуката за објавување конкурс за доделување дозвола за вршење радиодифузна дејност - телевизија преку терестријален предавател, на државно ниво.

Претседателот на Советот, д-р Зоран Трајчевски, објасни дека во јули 2012 година, Советот, по предлог на членот на Советот, Бранко Радовановиќ, испрати допис до Агенцијата за електронски комуникации, во однос на тоа дали постојат технички услови за реализација односно слободни фреквенции за доделување дозвола за вршење радиодифузна дејност - телевизија преку терестријален предавател, на државно ниво. Од Агенцијата за електронски комуникации Советот добил потврден одговор, односно дека постојат слободни фреквенции. Во јануари 2013 година, Советот согласно Законот, спровел јавно истражување, односно испитување на јавното мислење во поглед на видот на програмските сервиси и врз база на таа анализа донесена е Предлог-одлуката за објавување конкурс за доделување дозвола за вршење радиодифузна дејност - телевизија преку терестријален предавател, на државно ниво. Исто така, рече дека треба да се има предвид и финансискиот аспект, односно Советот минатата година одземал повеќе дозволи за вршење радиодифузна дејност на државно ниво, со што значително се намалиле приходите на Советот за радиодифузија.

Членот на Советот, Столе Наумов, рече дека во интерес на медиумскиот плурализам, предлозите потребно е да се прошират и за доделување дозволи за телевизији преку сателит и за други платформи, затоа што минатата година одземени се дозволи за вршење радиодифузна дејност и за телевизији преку сателит. Но во интерес на плурализмот, се согласува со дадените два предлога и со тоа дека истражувањето пред да се распише конкурсот, анализа на пазарот, согласно Законот е спроведена од страна на Советот. Нема приговор за точките, освен дека материјалите не се доставени на време согласно Деловникот за работа на Советот и предложи природата на форматот за конкурсот доделување дозвола за вршење радиодифузна дејност - телевизија преку терестријален предавател да не биде забавен туку претежно информативен. Членот на Советот, Столе Наумов во текот на дискусијата побара од технички аспект да му се објасни, пред да настапи дигитализацијата, дали ќе има трансформирање на дозволите за вршење радиодифузна дејност или ќе следи поинаква процедура. Рече дека за брзо време, од 1.06.2013 година ќе настапи дигитализацијата и веројатно и тогаш ќе бидат доделени дозволите за наведените два конкурси.

Претседателот на Советот, д-р Зоран Трајчевски, рече дека што се однесува до доделувањето дозволи преку останатите технички средства преку кои се емитува/пренесува програмата, како на пример преку сателит, со Нацрт-Законот за медиуми и аудиовизуелни медиумски услуги, тоа е предвидено и дозволите ќе се доделуваат слободно односно без распишување на конкурс, така што од 01.06.2013

година сите заинтересирани страни за другите платформи ќе можат да добијат дозвола, доколку ги исполнуваат наведените услови.

Заменикот на претседателот, д-р Милаим Фетаи, рече дека многу брзо на дневен ред има многу значајни точки кои се однесуваат на „Предлог-одлуката за објавување конкурс за доделување дозвола за вршење радиодифузна дејност - телевизија преку терестријален предавател, на државно ниво“ и „Предлог-одлука за објавување конкурс за доделување дозвола за вршење радиодифузна дејност – радио, на државно ниво“. Начелно е за тоа Советот да распишува конкурси и да доделува дозволи, се со цел публиката да има можност за разновидни програми, а од друга страна комерцијалните радија и телевизији, односно оние кои имаат капитал и имаат идеја, визија и можности да им се овозможи да учествуваат на пазарот. Единствено за што има резерва и со што не се согласува е дека кога преостана период од неполни 2 месеци за премин од аналоген во дигитален сигнал, Советот одлучува да распише два конкурси за аналоген сигнал, за што смета дека е избрзана постапка. За наведените конкурси рече дека аргументи кои се неведени е дека тоа барање е од минатата година и дека Секторот за истражување и долгорочен развој направил истражување, за кое рече дека го нема видено. Заменикот на претседателот, д-р Милаим Фетаи, рече дека нема да го поддржи конкурсот, но како единствена олеснителна околност за доделување дозвола за телевизија и радио наведе дека на некој начин со дигитализацијата ќе се либерализира пазарот во РМ, односно со дигитализацијата сите оние кои имаат желба, да добијат дозвола за радиодифузна дејност од Советот, со образложение на нивниот проект, ќе можат да бидат регистрирани како субјекти врз кои ќе се врши мониторинг.

Советот за радиодифузија со 11 гласа „за“ и четири воздржани гласа од Заменикот на претседателот на Советот, д-р Милаим Фетаи и членовите на Советот, Селвер Ајдини, Замир Мехмети и акад. Бојан Шоптрајанов:

- донесе Одлука за објавување Конкурс за доделување 1 (една) дозвола за вршење радиодифузна дејност, за емитување и пренос на телевизиски програмски сервис, на државно ниво преку терестријален предавател, со претежно забавен општ формат, на македонски јазик, кој ќе се емитува и пренесува преку терестријален предавател со аналогна модулација, на фреквенции определени од страна на Агенцијата за електронски комуникации на РМ,

- ги усвои предложените Општи, технички, продукциски, програмски и други услови за доделување дозвола за вршење радиодифузна дејност, за емитување и пренос на телевизиски програмски сервис, на државно ниво преку терестријален предавател, и

- го усвои предложениот образец - Пријава за учество на Конкурс за доделување дозвола за вршење радиодифузна дејност за телевизиски програмски сервис на државно ниво, преку терестријален предавател, со аналогна модулација.

Рокот за поднесување на пријавите за учество на наведениот конкурс ќе биде 1 (еден) месец, односно во рок од 31 (триесет и еден) ден, кој ќе почне да тече од првиот нареден ден од денот на неговото објавување во “Службен весник на Република Македонија”.

Советот го задолжи Секторот за правни работи да ја подготви Одлуката од точка 1 алинеја 1 на овој Заклучок.

Советот ги задолжи сите организациони единици во Стручната служба на Советот да се вклучат во реализирањето/подготвувањето на документите од точка 1 алинеи 2 и 3 на овој Заклучок согласно Правилникот за внатрешна организација и систематизација на работните места и задачите на Стручната служба на Советот за радиодифузија.

Советот го задолжи Секретаријатот на Советот да ја објави Одлуката во “Службен весник на Република Македонија”.

Советот го задолжи назначеното лице од Совет за водење на предмети по управна постапка, горенаведената Одлука да ја запише во Уписникот за предметите од првостепената управна постапка – Уп 1.

Советот го задолжи Секторот за технологии и информатика да испрати допис до Агенцијата за електронски комуникации, во кој ќе ја извести за горенаведената Одлука на Советот.

Советот го задолжи Секторот за европска и меѓународна соработка и односи со јавноста да ја објави Одлуката во два дневни весници.

Советот го задолжи Секторот за европска и меѓународна соработка и односи со јавноста да ја преведе на албански јазик и на англиски јазик горенаведената Одлука, Општите, технички, продукциски, програмски и други услови за доделување дозвола за вршење радиодифузна дејност, за емитување и пренос на телевизиски програмски сервис, на државно ниво преку терестријален предавател, како и Пријавата за учество на Конкурс за доделување дозвола за вршење радиодифузна дејност за телевизиски програмски сервис на државно ниво, преку терестријален предавател, со аналогна модулација и да ги објави на веб страната на Советот за радиодифузија.

Точка 2

Советот ја разгледа Предлог-одлуката за објавување конкурс за доделување дозвола за вршење радиодифузна дејност – радио, на државно ниво.

Заменикот на претседателот на Советот, д-р Милаим Фетаи, рече дека еден дел од претходната неговата дискусија во однос на „Предлог-одлуката за објавување конкурс за доделување дозвола за вршење радиодифузна дејност - телевизија преку терестријален предавател, на државно ниво“ се однесува и на „Предлог-одлуката за објавување конкурс за доделување дозвола за вршење радиодифузна дејност – радио, на државно ниво“. Рече дека сака да истакне дека дел од мисијата на Советот беше објавување конкурс за доделување дозвола за вршење радиодифузна дејност – радио, на државно ниво, односно минатата 2012 година, во програмата за работа на Советот имаше забележано дека е потребно да се распише конкурс за доделување дозвола за вршење радиодифузна дејност - радио на државно ниво на албански јазик, пред се за да се дополни јазичниот и мултикултурниот плурализам во РМ, кога се во прашање дозволите за радио на државно ниво. Истакна дека кога се во прашање фреквенциите, ресурсите се ограничени, бидејќи на регионално ниво за Скопје нема слободни фреквенции за радио. Во врска со обврските кои ги презема Советот, нагласи дека во моментот има три радија исклучиво на македонски јазик, но нема радио на државно ниво на албански јазик. И за оваа точка рече дека многу брзо е ставена на дневен ред, иако му е драго бидејќи се залага за плурализам на медиумите и публиката да има што повеќе можности да избира од мноштвото на програми, но ќе биде против распишување на овој конкурс или воздржан, поради потребата за распишување конкурс за радио на државно ниво на албански јазик. Во таа насока предложи Секторот за технологии и информатика од АЕК да побара информација дали има слободни фреквенции за радио на државно ниво.

Членот на Советот, Столе Наумов, рече дека во претходниот случај, за телевизијата, финансиската состојба може да се промени доколку влезат и странски инвеститори, а неговите забелешки се однесуваа во поглед на форматот. Но за радиото рече дека состојбата е малку поинаква. Според податоците од анализата на пазарот и споредувањето на приходите на трите постоечки радија на државно ниво, рече дека ако само тој аспект се погледне, ќе се увиди дека распишувањето на конкурс за ново радио ќе влијае и на онака слабиот пазар. Тоа е едната причина поради која ќе биде воздржан, а втората е што повеќе преферира радио кое ќе биде мултиетично и

повеќе јазично и кое ќе биде претежно со информативен формат. Нагласи дека такво нешто сигурно недостасува во македонскиот радио етер.

Советот за радиодифузија со 8 гласа „за“ и 7 воздржани гласа од Заменикот на претседателот, д-р Милаим Фетаи, членовите на Советот, Столе Наумов, Замир Мехмети, Сељадин Џезаири, Селвер Ајдини, Бранко Радовановиќ и акад. Бојан Шоптрајанов:

- донесе Одлука за објавување Конкурс за доделување 1 (една) дозвола за вршење радиодифузна дејност, за емитување и пренос на радио програмски сервис, на државно ниво преку терестријален предавател, со формат музичко–говорно радио, на македонски јазик, кој ќе се емитува и пренесува преку терестријален предавател со фреквенциска модулација, на фреквенции определени од страна на Агенцијата за електронски комуникации на РМ,

- ги усвои предложените Општи, технички, продукциски, програмски и други услови за доделување дозвола за вршење радиодифузна дејност, за радио програмски сервис, на државно ниво, со пренос преку терестријални предаватели со фреквенциска модулација, и

- го усвои предложениот образец – Пријава за учество на Конкурс за доделување дозвола за вршење радиодифузна дејност за радио програмски сервис на државно ниво, преку терестријален предавател, со фреквенциска модулација.

Рокот за поднесување на пријавите за учество на наведениот конкурс ќе биде 1 (еден) месец, односно во рок од 31 (триесет и еден) ден, кој ќе почне да тече од првиот нареден ден од денот на неговото објавување во “Службен весник на Република Македонија”.

Советот го задолжи Секторот за правни работи да ја подготви Одлуката од точка 1 алинеја 1 на овој Заклучок.

Советот ги задолжи сите организациони единици во Стручната служба на Советот да се вклучат во реализирањето/подготвувањето на документите од точка 1 алинеи 2 и 3 на овој Заклучок согласно Правилникот за внатрешна организација и систематизација на работните места и задачите на Стручната служба на Советот за радиодифузија.

Советот го задолжи Секретаријатот на Советот да ја објави Одлуката во “Службен весник на Република Македонија”.

Советот го задолжи назначеното лице од Совет за водење на предмети по управна постапка, горенаведената Одлука да ја запише во Уписникот за предметите од првостепената управна постапка – Уп 1.

Советот го задолжи Секторот за технологии и информатика да испрати допис до Агенцијата за електронски комуникации, во кој ќе ја извести за горенаведената Одлука на Советот.

Советот го задолжи Секторот за европска и меѓународна соработка и односи со јавноста да ја објави Одлуката во два дневни весници.

Советот го задолжи Секторот за европска и меѓународна соработка и односи со јавноста да ја преведе на албански јазик и на англиски јазик горенаведената Одлука, Општите, технички, продукциски, програмски и други услови за доделување дозвола за вршење радиодифузна дејност, за емитување и пренос на телевизиски програмски сервис, на државно ниво преку терестријален предавател, како и Пријавата за учество на Конкурс за доделување дозвола за вршење радиодифузна дејност за телевизиски програмски сервис на државно ниво, преку терестријален предавател, со аналогна модулација и да ги објави на веб страната на Советот за радиодифузија.

Советот одлучи да испрати допис до Агенцијата за електронски комуникации (АЕК), со кој ќе побара информација за слободните терестријални фреквенции од радиодифузниот појас наменети за радио емитување за целата територија на

Република Македонија, со цел испитување можност за објавување конкурс за доделување дозвола за вршење радиодифузна дејност – радио на државно ниво.

Точка 3

Советот го разгледа Изменувањето на Годишниот план за јавни набавки во 2013 година, на Советот за радиодифузија на РМ бр.01-6247/1 од 08.12.2012 година.

Раководителот на Секторот за економско-финансиски работи ја објасни предметната точка.

Членот на Советот, Лазо Петрушевски предложи предметот на набавката да се преформулира, затоа што Советот не набавува два апарати за топли и ладни напитки, туку тие ги изнајмува. Според него точниот назив на Предметот на договорот за јавна набавка/рамковната спогодба треба да гласи: „Изнајмување на 2 (два) Апарати за топли и ладни напитки (кафемати), со набавка на потрошен материјал“.

Советот го усвои предложеното Изменување на Годишниот план за јавни набавки во 2013 година, на Советот за радиодифузија на Република Македонија бр.01-6247/1 од 08.12.2012 година.

Советот едногласно одлучи, согласно потребите на Советот за радиодифузија на РМ кои произлегоа по донесувањето и усвојувањето на Годишниот план за јавни набавки во 2013 година, на Советот за радиодифузија на РМ (Пречистен текст) бр.01-6247/1 од 08.12.2012 година, а во врска со членот 26 став 3 од Законот за јавните набавки, потребно е постојниот Годишен план за јавни набавки за 2013 година, да се дополни, и тоа:

Во Главата I. Договори и рамковни спогодби за јавни набавки на стоки, по ставката 21 се додава 1 (една) нова ставка, и тоа ставка 22, која гласи:

Бр.	Предмет на договорот за јавна набавка/рамковната спогодба	Шифра според ОПЈН	Очекуван почеток на постапката (месец)	Вид на постапката	Проценета вредност на набавка/рамковна спогодба без ДДВ
22.	Изнајмување на 2 (два) Апарати за топли и ладни напитки (кафемати), со набавка на потрошен материјал		Април/Мај	Постапка со барање за прибирање понуди	254.000,00

За горенаведеното предложено изменување и дополнување на Годишниот план за јавни набавки во 2013 година на Советот за радиодифузија на РМ бр.01-6247/1 од 08.12.2012 година, средствата се обезбедени со Финансискиот план на Советот за радиодифузија на РМ за 2013-та година.

Советот го задолжи Секторот за правни работи да подготви Пречистен текст на Годишниот план за јавни набавки во 2013 година на Советот за радиодифузија на Република Македонија.

Точка 4

Советот ја разгледа предложената Информација за ослободување од плаќање радиодифузна такса за семејните домаќинства со адреса на живеење на ул."Јордан Јорданов", Велес, со Предлог – Одлука.

Советот едногласно ја усвои предложената Информација за ослободување од плаќање радиодифузна такса за семејните домаќинства од Урбаната заедница Мирка Гинова, населба Превалец, општина Велес, со адреса на живеење на ул.Јордан Јорданов.

Јавното претпријатие „Македонска радиодифузија“ – Скопје до Советот за радиодифузија на РМ, достави допис – Дополнителна информација за ТВ и РА прием на програми на МРТ за жителите на ул.Јордан Јорданов од населбата Превалец – општина Велес, бр.03-424/1 од 04.04.2013 година (наш бр.03-991/3 од 10.04.2013 година) со која го извести Советот дека жителите на ул.Јордан Јорданов, населба Превалец, општина Велес, немаат ТВ и РА прием на програмите на ЈП„Македонска радиотелевизија“.

Од Урбаната заедница Мирка Гинова, населба Превалец, општина Велес, пак до Советот за радиодифузија на РМ, на ден 15.04.2013 година беше доставен допис - Барање бр.03-72, во кое беа наведени вкупно 21(дваесет и едно) семејно домаќинство на обврзници кои не се покриени со радиодифузен сигнал, а се жители на ул.Јордан Јорданов (специфицирани по име, презиме и куќен број), и тоа: Михајлов Стојко, бр.1; Мијалков Мирко, бр.1а; Левкова Благородна (Лазе), бр.2; Мицелинов Трајче, бр.4; Мицелинов Тоше, бр.6; Ристов Љубе, бр.8; Шакиров Роберто, бр.10; Каракашева Павлина, бр.12; Амов Јован, бр.14; Мијалков Димко, бр.3; Андреев Андреа, бр.5; Андреев Деанче, бр.5а; Митев Мите, бр.16; Петровски Коле, бр.18; Танков Ване бр.7; Николов Гоце, бр.7а; Николова Благуна, бр.9; Пановски Славе, бр.22; Здравевски Слободан, бр.11; Здравевски Јован, бр.11а; Спиридонов Горан, бр.20.

Согласно член 146 став 2 од Законот за радиодифузната дејност (“Сл.весник на РМ”, бр.100/2005, 19/2007, 103/2008, 152/2008, 6/2010, 145/2010, 97/2011 и 13/2012) е утврдено дека Владата на Република Македонија на предлог на Советот за радиодифузија ќе определи кои обврзници на радиодифузна такса нема да плаќаат радиодифузна такса, во населени места што не се покриени со радиодифузен сигнал.

Советот за радиодифузија на Република Македонија одлучи да ѝ предложи на Владата на Република Македонија да ослободи од плаќање радиодифузната такса, вкупно 21 (дваесет и едно) семејно домаќинство на обврзниците, кои не се покриени со радиодифузен сигнал, односно немаат прием на програмите на Јавното радиодифузно претпријатие “Македонска радиотелевизија“, од Урбаната заедница Мирка Гинова, населба Превалец, општина Велес, со адреса на живеење на ул.Јордан Јорданов, со следните куќни броеви: 1; 1а; 2; 4; 6; 8; 10; 12; 14; 3; 5; 5а; 16; 18; 7; 7а; 9; 22; 11; 11а; и 20.

Ослободувањето од плаќање радиодифузна такса наведено во овој заклучок да биде до 31 мај 2013 година, па да се испита повторно.

Советот го задолжи Секторот за правни работи да достави допис до Владата на Република Македонија, во кој ќе и предложи да донесе Одлука за ослободување од радиодифузната такса, вкупно 21 (дваесет и едно) семејно домаќинство на обврзниците, кои не се покриени со радиодифузен сигнал, односно немаат прием на програмите на Јавното радиодифузно претпријатие “Македонска радиотелевизија“, од Урбаната заедница Мирка Гинова, населба Превалец, општина Велес, со адреса на живеење на ул.Јордан Јорданов, со следните куќни броеви: 1; 1а; 2; 4; 6; 8; 10; 12; 14; 3; 5; 5а; 16; 18; 7; 7а; 9; 22; 11; 11а; и 20.

Советот го задолжи Секторот за правни работи да подготви Одлука за ослободување од радиодифузната такса, вкупно 21 (дваесет и едно) семејно домаќинство на обврзниците, кои не се покриени со радиодифузен сигнал, односно немаат прием на програмите на Јавното радиодифузно претпријатие “Македонска радиотелевизија“, од Урбаната заедница Мирка Гинова, населба Превалец, општина

Велес, со адреса на живеење на ул.Јордан Јорданов, со следните куќни броеви: 1; 1а; 2; 4; 6; 8; 10; 12; 14; 3; 5; 5а; 16; 18; 7; 7а; 9; 22; 11; 11а; и 20.

Советот го задолжи Секретаријатот на Советот да го сторнира Заклучокот бр.02-1488/2 од 08.04.2013 година, донесен на 17-та (јавна) седница на СРД.

Точка 5

Советот ги разгледа Предлозите на Советот за радиодифузија на Република Македонија за дополнување на Нацрт-Законот за медиуми и аудиовизуелни медиумски услуги.

Претседателот на Советот, д-р Зоран Трајчевски и членовите на Советот, Бранко Радовановиќ и Замир Мехмети, предложија точката да се одложи и да се добие дополнителен период, со цел предлозите подетално се разгледаат.

Членот на Советот, Сељадин Џезаири, предложи предлагачите на забелешките и дополнувањата на Нацрт-Законот за медиуми и аудиовизуелни медиумски услуги, да бидат присутни за време на седницата кога и ќе се разгледуваат.

Заменикот на претседателот на Советот, д-р Милаим Фетаи, рече дека за понудените предлози од Стручната служба и предлозите од членовите на Советот, потребно е што поскоро сите членови на Советот да одржат координација, за да низ дискусија заеднички се разгледаат.

Членот на Советот, Столе Наумов, рече дека многу работи кои се составен дел на Стратегијата за развој на радиодифузната дејност, не се ставени во Нацрт-Законот за медиуми и аудиовизуелни медиумски услуги.

Советот едногласно одлучи да се одложи точката.

Точка 6

Разно

- Советот едногласно ја усвои предложената Информацијата за неплатените фактури на Друштвото за производство, трговија и превоз ПЕРПЕТУУМОБИЛЕ СЕКЈУРИТИ ДООЕЛ, увоз – извоз, Скопје.

Советот за радиодифузија на Република Македонија со Друштвото за производство, трговија и превоз ПЕРПЕТУУМОБИЛЕ СЕКЈУРИТИ ДООЕЛ, увоз – извоз, Скопје има склучено Договор со наш архивски број 03-2191/1 од 01.06.2011 година и Анекс кон Договорот со наш архивски број 03-3157/1 од 12.06.2012 година, кој ги покриваат трите неплатени фактури кој се однесуваат за временски период наведен во фактурата:

- Фактура ПМ бр. 1450/05/2012 од 02.05.2012 година на Вкупен износ од 2.923,00 денари за Услуги за технички мониторинг и патролна интервенција за месец април 2012 година;

- Фактура ПМ бр. 1738/05/2012 од 18.05.2012 година на Вкупен износ од 1.317,00 денари за Интервенција во алармниот систем по работен налог од 10.05.2012 година;

- Фактура ПМ бр. 1862/06/2012 од 04.06.2012 година на Вкупен износ од 2.923,00 денари за Услуги за технички мониторинг и патролна интервенција за месец мај 2012 година.

Советот одлучи неплатените фактури на Друштвото за производство, трговија и превоз ПЕРПЕТУУМОБИЛЕ СЕКЈУРИТИ ДООЕЛ, увоз – извоз, Скопје, од точка 2 на овој заклучок, да се исплатат во целост.

- Советот донесе едногласна одлука да се одобрат средства за набавка на фолии за стакла, за потребите на Советот за радиодифузија на Република Македонија, согласно следната Спецификација на фолии за стакла за потребите на Советот за радиодифузија на Република Македонија:

1. Кабинет на Претседател на СРД	12,30 м2
2. Кабинет на Секретар на СРД	7,10 м2
3. Кабинет на Заменик-Претседател на СРД	7,10 м2
4. Пријавница	10, м2
Вкупно:	36,50 м2

Советот го задолжи Секторот за правни работи да ја подготви одлуката.

ЗАПИСНИК
од првото продолжение на 19-та седница на Советот
одржано на 19.04.2013 година

Присутни членови на Советот: д-р Зоран Трајчевски, д-р Милаим Фетаи, м-р Методија Јанчески, акад. Бојан Шоптрајанов, м-р Алма Машовиќ, м-р Борис Арсов, Бранко Радовановиќ, м-р Васко Петревски, Сељадин Џезаири, Замир Мехмети, Методи Стоименовски, Столе Наумов, Антонио Јовановски, Селвер Ајдини, Лазо Петрушевски.

Отсутни членови на Совет: /

Присутни од Стручна служба: м-р Емилија Јаневска, Горан Радуновиќ, Магдалена Давидовска-Довлева, Слободан Беличански, Цветанка Митревска, Арбен Саити, Јетон Исмаили, Луција Ѓурковиќ, Ружица Бошнакоска – Јотевска.

Други присутни: Антонио Крстевски Сител ТВ и Јета Шута од ЦРМ.

Претседателот на Советот, д-р Зоран Трајчевски го отвори првото продолжение на 19-та седница. На седницата се разгледуваше точката „Предлози на Советот за радиодифузија на Република Македонија за дополнување на Нацрт-Законот за медиуми и аудиовизуелни медиумски услуги“, која беше одложена од 19-та седница.

Дневен ред

1. Предлози на Советот за радиодифузија на Република Македонија за дополнување на Нацрт-Законот за медиуми и аудиовизуелни медиумски услуги.

Советот ги разгледа Предлозите на Советот за радиодифузија на Република Македонија за дополнување на Нацрт-Законот за медиуми и аудиовизуелни медиумски услуги.

Претседателот на Советот, д-р Зоран Трајчевски, објасни дека предлози за Нацрт - Законот имаат поднесено еден дел од членовите на Советот и Стручната служба на Советот. Во зависност од редоследот на поднесените предлози, првично беа разгледани предлозите поднесени од членот на Советот, м-р Борис Арсов.

Членот на Советот, м-р Борис Арсов, рече дека сака да даде предлози за дополнување на одредени членови на предложениот Нацрт-Закон за медиуми и аудиовизуелни медиумски услуги. Предлогот се однесува на делот каде што треба да следат програма лицата со сетилна попреченост, односно лицата со оштетен вид и слух. Член 51 од Нацрт - Законот за медиуми и аудиовизуелни медиумски сервиси се занимава со обврските на Агенцијата во однос на социјалната инклузија и медиумската писменост на публиката, а во соодветни алинеи од член 124 став од Нацрт - Законот за медиуми и аудиовизуелни медиумски сервиси се зборува за обврските на јавниот сервис за обезбедување достапност на неговите програмски сервиси до лицата со сетилна попреченост односно лицата со оштетен вид и слух. Од алинеите се гледа

дека притоа се става акцент на информативните програми, иако јавниот сервис има обврска и да забавува и да едуцира.

Во Нацрт – Законот не можат да се забележат конкретни обврски од таков вид за комерцијалните радиодифузери. Националните комерцијални телевизии (комерцијалните телевизии на државно ниво), со натсинхронизацијата на телевизиските серии, на одреден начин, им се доближија на лицата со оштетен вид (недостасува уште гласот на раскажувачот, за да имаме комплетен audio description system), но им ја ускратија достапноста на лицата со оштетен слух, затоа што кај натсхронизираните серии сега нема титлови со превод. Дигиталниот терестријален пренос и прием на телевизиски содржини (како и другите типови дигитален пренос и прием) содржат можности за понуда на повеќе аудио верзии и користење на брз телетекст, со една или повеќе титл верзии со превод, така што се на повидок шансите телевизиските содржини да им се доближат и на едната и на другата категорија сетилно хендикепирани гледачи. Тој предложи обврските за јавниот сервис да се прошират и на играните програми и тие да важат и за националните комерцијални телевизии, затоа што последниве имаат и технички потенцијал и финансиски можности, како и комерцијален интерес, за користење на новите дигитални технологии.

Арсов објасни дека ова го предлага како една новина, бидејќи во Република Македонија постојат поголем број лица со сетилна попреченост. Истражувајќи во оваа сфера рече дека дошол до една голема бројка на лица со сетилна пореченост и од тој аспект гледано, а имајќи ја предвид дигитализацијата која следи и која се применува во одредени фази, треба да им се посвети одреден временски период во медиумите на наведените лица, бидејќи лицата со оштетен вид не можат да следат телевизија и печатени медиуми, а лицата со оштетен слух не можат да следат радио програма.

Во член 124 став од Нацрт - Законот за медиуми и аудиовизуелни медиумски сервиси рече дека според него има технички грешки во ставовите 23, 24, 25, 26 и 26а и во таа насока предложи одредени технички промени, во поблага смисла ваквите лица да се нарекуваат, лица со сетилна попреченост. И предложи нов став, каде ќе се даде обврска на јавниот сервис да посвети повеќе внимание на овие лица, односно да ја прилагоди својата програма, најмалку два часа во денот, односно од 17 до 21 часот. Смета дека во Законите од областа на радиодифузната дејност лицата со сетилна попреченост се изоставени, освен во МРТ каде со знаковен јазик се пренесува информативна емисија, но рече не се работи само за информативни емисии, туку потребно е да се посвети внимание и на друг вид на програма, како на пример од забавен карактер. Додаде дека треба да се сфати дека лицата со одреден инвалидитет, односно лица со посебни потреби, сетилна попреченост или сл. треба да им се овозможи во техничките можности да ја следат програмата како останатите граѓани и да се социјализираат.

Во член 101, предложи да се додаде нов став, каде можеби и ќе се преформулира, каде националните телевизии, потребно е дневно да емитуваат најмалку 1 час програма наменета за лицата со сетилна попреченост, односно да ја прилагодат својата програма преку изнаоѓање и користење на системи за адаптирање на соодветната емитувана програма, во период од 17 до 21 часот. Ставот кој го предложи гласи: Став (12) - Националните телевизиски радиодифузери се обврзани дневно да емитуваат најмалку 1 час програма наменета за лицата со сетилна попреченост односно за лицата со оштетен вид и слух, преку изнаоѓање и користење на системи за адаптирање на соодветната емитувана програма и тоа во перидот од 17 до 21 часот.

Членот на Советот, Сељадин Џезаири, рече дека се согласува со предлогот на членот на Советот, м-р Борис Арсов, но смета дека треба да стои понапред во Нацрт – законот, а не во член 101 кој гласи „Обврска на радиодифузерите за емитување музика

и за програми изворно создадени на македонски јазик или на јазиците на заедниците“ и предложи начелно да се вметне во член 5.

Претседателот на Советот, д-р Зоран Трајчевски, предлозите поднесени од м-р Борис Арсов за член 51 и двата предлози за член 124 ги стави на гласање. Предлозите беа едногласно усвоени.

Членот на Советот, Лазо Петрушевски, ги образложи своите предлози и во таа насока предложи мала корекција на формулата за пресметка на надоместокот, со додавање на нов коефициент кој ќе се вика Коефициент на емитување и ќе даде предимство на телевизиите кои емитуваат терестријално, од причина што тие остваруваат две додатни функции, емитуваат содржини и информации за луѓето кои немаат пари да платат други платформи како сателитски прием или кабловски оператори. Втората битна работа е дека тие ги пласираат информациите во места каде што не може да има такви платформи, како на пример оддалечени планински села. Значи тие обавуваат една јавна функција и на тој начин со овој фактор се овозможува тоа да се верификува.

Вториот предлог на членот на Советот, Лазо Петрушевски се однесува на делот за програмските содржини, да се додаде обврска медиумите да бидат должни да ги почитуваат принципите на точност и непристрасност во вестите. Ова е преземено од Упатството за регулација на радиодифузијата од екпертот Ив Соломон, напишано за потребите на ОН и се практикува во многу држави. Во Член 4 (Слобода на изразување и слобода на медиумите) по ставот 7 да се додаде нов став 8 и останатите ставови соодветно да бидат под број 9 до 11. „(8) Медиумите се должни да ги почитуваат принципите на точност и непристрасност во вестите“. Ако ова го прифати законодавачот, тоа би предизвикало и промена на член 162, односно доколку не ги почитува принципите на точност и непристрасност во вестите да плати – „Глоба во износ до 2% од вкупниот годишен приход на правното лице (изразена во апсолутен износ) остварен во деловната година што и претходи на годината кога е сторен прекршокот или од вкупниот приход остварен за пократок период од годината што му претходи на прекршокот доколку во таа година правното лице започнало да работи, ќе му се изрече за прекршок на правното лице ако: (1) не ги почитува принципите на точност и непристрасност во вестите“

Членот на Советот, Замир Мехмети, рече дека се согласува со предлозите понудени од членот на Советот, Лазо Петрушевски, особено со вториот предлог и рече дека ќе ги поддржи предлозите.

Членот на Советот, Столе Наумов, рече дека предлогот на членот на Советот, Лазо Петрушевски за „принципите на точност и непристрасност во вестите“ не го прифаќа, особено не таму каде што е ставен, во делот на слобода на изразување, бидејќи таму не може да стојат ограничувања. И исто така не прифаќа заради неточност да има глоби, затоа што се поставува прашањето кој ќе ја мери и како, точноста и непристрасноста на информацијата? За тие работи има судови, дали некој некогаш излажал или навредил има Закон за граѓанска одговорност за клевета и навреда. Тој предлог може да стои само во начелата во програмските одредби.

Членот на Советот, Лазо Петрушевски, рече дека забелешката од членот на Советот, Столе Наумов ја прифаќа и нема да оди во делот на слобода на изразување, туку во делот програмски содржини.

Членот на Советот, Сељадин Џезаири, рече дека во член 125, во стандарди и начела на јавниот сервис, првата алинеја гласи „да се придржуваат кон начелото на вистинитост, непристрасност и сеопфатноста на информациите“. Не е дека е против вториот предлог на Лазо Петрушевски, туку може оваа реченица да се преформулира и ќе биде во духот на целиот Закон, бидејќи на некој начин како формулација веќе постои.

Претседателот на Советот, д-р Зоран Трајчевски, првиот предлог поднесен од членот на Советот, Лазо Петрушевски, „да се промени формулата со додавање нов коефициент Ке (Коефициент на емитување)“ го стави на гласање. Советот едногласно го усвои. Вториот предлог „обврска медиумите да бидат должни да ги почитуваат принципите на точност и непристрасност во вестите“ го стави на гласање. Предлогот се усвои со 14 гласа „за“ и еден глас против од членот на Советот Столе Наумов, поради елементот со кој не се согласува односно доколку не ги почитува принципите на точност и непристрасност во вестите да се плати „Глоба во износ до 2% од вкупниот годишен приход на правното лице (изразена во апсолутен износ) остварен во деловната година што и претходи на годината кога е сторен прекршокот или од вкупниот приход остварен за пократок период од годината што му претходи на прекршокот доколку во таа година правното лице започнало да работи, ќе му се изрече за прекршок на правното лице“.

Претседателот на Советот, д-р Зоран Трајчевски, рече дека за Нацрт-Закон за медиуми и аудиовизуелни медиумски услуги има 83 предлози доставени од Стручната служба. Најави дека овие предлози ќе се надополнат уште со неколку предлози: во член 92 да се додаде нов став „не го почитува форматот на дозволата“, во член 116 за операторите на јавни комуникациски мрежи да се додаде нов став 7, кој ќе гласи „Операторот кој реемитува програмски сервиси и давателот на аудиовизуелни медиумски услуги на барање е должен, на трошок на Агенцијата, технички да се конектира со системот за програмски надзор (системот за мониторинг) на Агенцијата, лоциран во Скопје, на начин што континуирано ќе и го испорачува својот излезен сигнал, со содржина еднаква на онаа што им е достапна на неговите претплатници/корисници на услуги“.

Следеше предлогот на членот на Советот, Селвер Ајдини, во член 73, во став 2 да се додаде „во општините каде покрај покрај македонскиот службен јазик е и јазикот што го зборуваат најмалку 20% од популацијата, програмските сервиси што се емитуваат преку јавни комуникациски мрежи мора да бидат титлувани и на тој јазик, освен телешопингот и рекламите“ со забелешка да се провери усогласеноста со Закон за употреба на јазик што го зборуваат најмалку 20 отсто од граѓаните во Република Македонија и во единиците на локалната самоуправа.

Претседателот на Советот, д-р Зоран Трајчевски предложи во Нацрт-Закон за медиуми и аудиовизуелни медиумски услуги да се вметне и целиот став од Стратегијата за развој на радиодифузната дејност 2013-2017, во однос на дигиталниот печат и одбележување на програмата со софтвер, за да се знае која програма што ја емитува радиодифузерот се реклами, која е образовна и сл. Исто така Претседателот на Советот, д-р Зоран Трајчевски предложи, од предлозите дадени од Стручната служба на Советот, да се изземат предлозите под реден број 9, 15, 18, 25, 27, 28, 29, 30, 35, 42, 44, 52, 57, 66, 69, 75 и 79, дадени во материјалот за седницата на Советот број 19, која се одржа на 17.04.2013 година.

Членот на Советот, Столе Наумов, рече дека со оглед на тоа што поголемиот дел од предлозите на Стручната служба се базираат врз работењето на Советот во изминатиот период, на искуства кои покажале дека некои членови од Законот се тешко спроведливи или недоволно квалитетни и со оглед на тоа што најголемиот дел од забелешките од Стручната служба се апсолвирани во Стратегијата за развој на радиодифузната дејност 2013-2017, за него сите се прифатливи, освен 9-та која е техничка и оној дел што се однесува на Стручната служба да можат да одбијат налог, односно задача кој што е спротивен со етички правила и сл., односно по примерот како што е ставено во делот за „правото на новинарите да одбијат да извршат налог“ (член 12) од Нацрт-Законот.

Членот на Советот, Бранко Радовановиќ, рече дека во третата точка од забелешките дадени од Стручната служба, која се однесува на член 2 „Цели на законот“, предложи да се дополни со: „Слобода на изразување и слобода на медиуми, заштита и развој на медиумскиот плурализам, право на информирање и **брз и непереchen** пристап до разновидни и независни информации и програмски содржини, како основни начела на демократското општество“

Членот на Советот, акад. Бојан Шоптрајанов, рече дека не му се јасни причините зошто од предлозите дадени од Стручната служба на Советот, да се изземат односно отфрлат предлозите под реден број 9, 15, 18, 25, 27, 28, 29, 30, 35, 42, 44, 52, 57, 66, 69, 75 и 79, дадени во материјалот за седницата на Советот број 19, која се одржа на 17.04.2013 година? предложи, наместо да се отфрлат, истите уште еднаш да се разгледаат.

Претседателот на Советот, д-р Зоран Трајчевски рече дека од дискусијата на седницата произлегоа три предлози за кои би требало да се гласа. Предлогот даден од Претседателот на Советот, д-р Зоран Трајчевски, од предлозите дадени од Стручната служба на Советот, да се изземат предлозите под реден број 9, 15, 18, 25, 27, 28, 29, 30, 35, 42, 44, 52, 57, 66, 69, 75 и 79, предлогот од Столе Наумов, предлозите од Стручната служба целосно да се преземат, и предлогот од членот на Советот акад. Бојан Шоптрајанов, спорните членови да останат и уште еднаш повторно да се разгледаат.

Советот со 12 гласа „за“ и три воздржани гласа од членовите на Советот, Сељадин Џезаири, Столе Наумов и акад. Бојан Шоптрајанов, ги усвои предлозите дадени од Претседателот на Советот, д-р Зоран Трајчевски, членовите на Советот, м-р Борис Арсов, Лазо Петрушевски, Селвер Ајдини и Бранко Радовановиќ и Предлозите дадени од Стручната служба на Советот, со исклучок на предлозите под реден број 9, 15, 18, 25, 27, 28, 29, 30, 35, 42, 44, 52, 57, 66, 69, 75 и 79, дадени во материјалот за седницата на Советот број 19, која се одржа на 17.04.2013 година.

Беа задолжени они членови на Советот кои не доставиле предлози за дополнување на Нацрт-Законот за медиуми и аудиовизуелни медиумски услуги, доколку ги имаат, да ги достават во писмена форма, најдоцна до 22.04.2013 година (понеделник), до крајот на работното време.

Советот ги задолжи м-р Емилија Јаневска и Магдалена Давидовска – Довлева во соработка со Раководителите на Секторите во Стручната служба на Советот, да ги интегрираат во еден материјал усвоените предлози и забелешки.

ЗАПИСНИК **од второто продолжение на 19-та седница на Советот** **одржано на 24.04.2013 година**

Присутни членови на Советот: д-р Зоран Трајчевски, м-р Методија Јанчески, м-р Алма Машовиќ, м-р Борис Арсов, Бранко Радовановиќ, м-р Васко Петревски, Сељадин Џезаири, Замир Мехмети, Методи Стоименовски, Столе Наумов, Антонио Јовановски, Селвер Ајдини, Лазо Петрушевски.

Отсутни членови на Совет: д-р Милаим Фетаи (оправдано отсутен), акад. Бојан Шоптрајанов (оправдано отсутен).

Присутни од Стручна служба: м-р Андриана Скерлев – Чакар, Огнен Неделковски, м-р Емилија Јаневска, Горан Радуновиќ, Магдалена Давидовска-Довлева, Слободан Беличански, Цветанка Митревска, Арбен Саити, Јетон Исмаили, Луција Ѓурковиќ, Ружица Бошнакоска – Јотевска.

Други присутни: Јета Жута од ЦРМ.

Претседателот на Советот, д-р Зоран Трајчевски го отвори второто продолжение на 19-та седница. На седницата се разгледуваше одложената точка од дневниот ред на 19-та седница, „Предлози на Советот за радиодифузија на Република Македонија за дополнување на Нацрт-Законот за медиуми и аудиовизуелни медиумски услуги“.

Дневен ред

1. Предлози на Советот за радиодифузија на Република Македонија за дополнување на Нацрт-Законот за медиуми и аудиовизуелни медиумски услуги.

На почетокот, Советот ги разгледа забалешките и предлозите во врска со Нацрт-Законот за медиуми и аудиовизуелни медиумски услуги, поднесени од членот на Советот, м-р Методија Јанчески.

Членот на Советот, Лазо Петрушевски, рече дека се согласува со сите предлози на Јанчески, освен со предлогот под реден број 4.

Во текот на кратката дискусија, членот на Советот, м-р Методија Јанчески, ги повлече своите предлози.

Вторите предлози кои Советот ги разгледа беа на членот на Советот Бранко Радовановиќ. На почетокот Радовановиќ ги образложи предлозите, за кои рече дека иако правно не ја познава материјата, сепак се обидел да даде забелешки и предлози во оние членови од Нацрт-Законот за медиуми и аудиовизуелни медиумски услуги, кои му се блиски од аспект на неговата професија. Членот на Советот Бранко Радовановиќ, рече дека не инсистира да му се прифатат идеите, предлозите туку сака само да ги презентира.

Членот на Советот, Столе Наумов, рече дека голем дел од предлозите на членот на Советот Бранко Радовановиќ за него се прифатливи, со тоа што предлогот за член 4 од Нацрт-Законот, третиот став: „слободата на медиумите може да биде ограничена само кога е во прашање националната безбедност и територијалниот интегритет на Република Македонија“, треба целосно да се избрише. Во однос на Агенција, рече дека повеќе преферира да се вика Совет. Околу изборот и структурата на Советот или Агенцијата се согласува, но смета дека како предлагач би требало да се вклучи и Претседателот на државата.

Членот на Советот Антонио Јовановски рече дека му се допаѓа измената во член 54 (на седмата алинеа од третиот став да се додадат зборовите: *заменик на одговорниот уредник, уредници на рубрики, коментатор уредник и (задолжително) лектор*. И во таа насока рече дека со измената во член 54, треба да содржи и корекција во член 73 од Нацрт-Законот, која треба да се изврши автоматски, сама по себе. Околу точките кои се однесуваат за членовите на Советот, смета дека е малку неблагодарно актуелните членови на Советот сами за себе да дискутираат и од таа причина, не би ги поддржал тие предлози. За него е прифатлив предлогот само за измената во член 54.

Членот на Советот, Замир Мехмети, во однос на членот 4 од Нацрт-Законот, (третиот став да гласи: слободата на медиумите може да биде ограничена само кога е во прашање националната безбедност и територијалниот интегритет на Република Македонија) рече или да се преформулира целосно или да го нема воопшто, бидејќи според него тој предлог е проблематичен и смета дека предвидува цензура, што за него е неприфатливо. Во однос на точките кои се однесуваат за членовите на Советот, смета дека е неприфатливо сегашниот состав да дискутира за таа проблематика, бидејќи е непринципиелно, неодговорно и непрофесионално.

Членот на Советот, м-р Васко Петревски, околу предлогот за член 30 од Нацрт-Законот, рече дека смета дека треба да остане називот Агенција, така што доколку остане Агенција за медиуми и аудиовизуелни медиумски услуги, со оглед на структурата како функционира и како се предвидува да функционира понатаму, тогаш членовите 45, 46, и 47, кои се однесуваат за директорот на Агенцијата, би било во ред да останат.

Членот на Советот, Методи Стоименовски околу член 119, рече дека не се согласува со предлогот на членот на Советот Бранко Радовановиќ, затоа што околу финансирањето на МРТ, Советот беше на став дека не треба да се меша околу финансискиот систем на МРТ.

Членот на Советот, Сељадин Џезаири смета дека начинот на финансирање на јавниот сервис треба да се промени така да предлогот на членот на Советот Бранко Радовановиќ за член 119 од Нацрт-Законот, смета дека е во таа насока, затоа што сегашниот систем на финансирање на МРТ не функционира и затоа јавниот сервис е таков каков што е. Смета дека треба да се скрати член 4 или да се исфрли во целост, бидејќи како што е предложено медиумите ги поставува во однос на Законот како „боксерот во ринг со врзани раце“.

Членот на Советот, Лазо Петрушевски, рече дека ќе биде воздржан во дискусијата и во гласањето во однос на предлозите дадени од Бранко Радовановиќ, за составот и бројот на членовите на Советот. Од останатите предлози, со свој глас ќе ги поддржи за член 4 и за член 54.

Заменикот на претседателот, д-р Милаим Фетаи, рече дека предлозите за јавниот сервис ги прифаќа, бидејќи членот на Советот, Бранко Радовановиќ доаѓа од таа куќа и смета дека пореално и поконкретно ги согледува работите и состојбата на МРТ. Не навлегува во предлозите за член 4 од Нацрт-Законот, бидејќи тоа е работа и на Европа, а ние само правиме адаптација на нашите Закони со европските.

Претседателот на Советот, д-р Зоран Трајчевски, предлогот да се изврши измена на членот 4 го стави на гласање. „За“ не гласаше ниту еден член, воздржани кои истовремено се изјаснија дека се и за да се избрише тој предлог, беа Замир Мехмети, Столе Наумов, Лазо Петрушевски, Бранко Радовановиќ и Сељадин Џезаири. Против беа Методи Стоименовски, м-р Васко Петревски, Антонио Јовановски, м-р Борис Арсов, м-р Алма Машовиќ, д-р Зоран Трајчевски, Методија Јанчески и Селвер Ајдини. (д-р Милаим Фетаи беше оправдано отсутен за време на гласањето). Предлогот не беше изгласан.

Предлогот за измена на член 54 се стави на гласање и беше едногласно усвоен. (д-р Милаим Фетаи беше оправдано отсутен за време на гласањето).

Претседателот на Советот, д-р Зоран Трајчевски, рече дека Заменикот на претседателот на Советот, д-р Милаим Фетаи е оправдано отсутен, и не е во можност да го образложи својот предлог. Неговиот предлог беше „смета дека ограничувањата за избор на идните членови на Советот во член 42, став 1 „, со високо образование, најмалку пет години работно искуство во струката,, се непотребни и може да се бришат“. „За“ овој предлог гласаа членовите на Советот, Замир Мехмети и Селвер Ајдини. Против беа Претседателот на Советот, д-р Зоран Трајчевски, Методи Стоименовски, Антонио Јовановски, м-р Борис Арсов, м-р Алма Машовиќ, м-р Методија Јанчески. Воздржани м-р Васко Петревски, Столе Наумов, Сељадин Џезаири, Лазо Петрушевски и Бранко Радовановиќ. Предлогот не се усвои.

Потоа Членот на Советот, Сељадин Џезаири ги образложи своите предлози во однос на Нацрт-Законот за медиуми и аудиовизуелни медиумски услуги.

Претседателот на Советот, д-р Зоран Трајчевски рече дека според него од понудените предлози, прифатливи се предложените измени во член 4, член 14 и член 38.

Членот на Советот, Лазо Петрушевски рече дека и за него се прифатливи предлозите за член 4, член 14 и член 38 и истите ќе ги поддржи со свој глас, додека останатите понудени предлози за него се неприфатливи.

Предлогот на Претседателот на Советот, д-р Зоран Трајчевски да се прифатат измените во член 4, член 14 и член 38, беше ставен на гласање. Со 9 гласа „за“ и четири воздржани: Столе Наумов, Селвер Ајдини, Замир Мехмети и Бранко Радовановиќ, предлогот беше усвоен. (Заменикот на претседателот, д-р Милаим Фетаи, беше оправдано отсутен за време на гласањето).

Потоа, Членот на Советот, Столе Наумов, понуди свои предлози за измена и дополнување на Нацрт-Законот за медиуми и аудиовизуелни медиумски услуги. Тој наведе дека има и повеќе општи коментари и забелешки за опфатот на Нацрт - Законот, за висината на глобите и нивниот опфат, делот за статусот на новинарите и уредничката и новинарска независност и самостојност, организационата структура и состав на советот / агенцијата, предлагачите, стручниот профил и бекграунд на кандидатите, обврска за локалните-регионалните медиуми да имаат регионална односно локална програма / вести...

Членот на Советот, м-р Борис Арсов, рече дека според образложеното, за него не се прифатливи предлозите на Столе Наумов. Единствено можеби би го прифатил под точка 10, „Обезбедување на програмски пакет“, но да го дообјасни, бидејќи „оператор на јавна комуникациска мрежа кој не користи ограничен ресурс“ не постои. Предложи да стои оператор на јавна комуникациска мрежа и да се отстрани делот во заградата односно „must offer“.

Членот на Советот, Антонио Јовановски, рече дека е воздржан за другите предлози, но се согласува со членот на Советот, м-р Борис Арсов и додаде дека би сакал да каже околу предлогот за „работата на Советот е јавна“. Рече дека овој Совет го карактеризира токму тоа, транспарентноста, така да го поддржува предлогот од точка 4.

Претседателот на Советот, д-р Зоран Трајчевски, предлогот да се прифати забелешката под реден број 4 и забелешката под реден број 10, со забелешките од членот на Советот, м-р Борис Арсов, го стави на гласање. Предлогот едногласно беше усвоен. На тој начин, Советот ги усвои предлозите дадени од членот на Советот, Столе Наумов, во однос на членовите 4, и 115 од Нацрт-Законот за медиуми и аудиовизуелни медиумски услуги. (Заменикот на Претседателот, д-р Милаим Фетаи, беше оправдано отсутен за време на гласањето).

Советот ги задолжи Раководителот на Секторот за програмски работи и Вишиот соработник од Секторот за истрашување и долгорочен развој, во соработка со Раководителите на Секторите во Стручната служба на Советот, усвоените предлози и забелешки да ги интегрира во еден материјал.

Бр. 02-1800/11
07.05.2013 година
С к о п ј е

Совет за радиодифузија на РМ
П р е т с е д а т е л,
д-р Зоран ТРАЈЧЕВСКИ, с.р.

Записникот го водеше,
Ружица Бошнакоска Јотевска

Изработил: Ружица Бошнакоска Јотевска
Одобрил: Огнен Неделковски

ПРИЛОГ: Забелешки на членовите на СРД за Нацрт-Законот за медиуми

Предлози за подобрување на Нацрт Законот за медиуми и аудиовизуелни медиумски услуги од Лазо Петрушевски, Член на СРД

1. Во член 3 (Дефиниции) во ставовите 37 и 38 (страна 6) да се избрише делот од текстот “/радио“ и делот од текстот “слушаност, односно гледаност“ да се смени со “гледаност“
2. Во член 40 (страна 28) поднасловот “Именување на Советници“ да се смени во “Именување членови на Советот“
3. Член 90 (Надоместок за дозвола за телевизиско или радио емитување), став 2 (страна 61) кој гласи :

“(2) Висината на надоместокот за дозволата се определува врз основа на следнава формула: $((N \times \text{БДП} / 200.000) \times P_t \times K_p) + A$, каде што:

- N е коефициент кој:
 - во случај на радио или телевизиско терестријално емитување, е бројот на вкупното население во сервисната зона предвидена со дозволата, претставено како бодови, според последните податоци од Државниот завод за статистика.
 - во случај на телевизиско или радио емитување преку јавна електронска комуникациска мрежа што не користи ограничен ресурс или сателит , е бројот на вкупното население во подрачјето на кое ќе се врши дејноста предвидено со дозволата, претставено како бодови, според последните податоци од Државниот завод за статистика;
 - во случај на телевизиско или радио емитување преку сателит , е бројот на вкупното население кое живее на територијата на Република Македонија, претставено како бодови, според последните податоци од Државниот завод за статистика;
- БДП е бруто домашен производ по жител, изразено во евра, а претставено како бодови, според последните податоци од Државниот завод за статистика;
- P_t е коефициент, каде што за телевизиска програма е $P_t=1$, а за радиопрограма е $P_t=1/4$;
- K_p е коефициент кој изнесува:
 - за програмски сервис на радиодифузер од општ формат изнесува од 0.75 до 1;
 - за програмски сервис на радиодифузер од специјализиран формат изнесува од 1.15 до 1.5.;
 - за програмски сервис на радиодифузер наменет за телешопинг изнесува 2,5;
 - за програмски сервис на непрофитна радиодифузна установа изнесува 0,25;
- A е константа која изнесува 100 бода за радио или 200 бода за телевизија. “

да се промени формулата со додавање нов коефициент K_e (Коефициент на емитување) и ќе гласи :

“(2) Висината на надоместокот за дозволата се определува врз основа на следнава формула: $((N \times \text{БДП} / 200.000) \times R_t \times K_p \times K_e) + A$, каде што:

- N е коефициент кој:
 - во случај на радио или телевизиско терестријално емитување, е бројот на вкупното население во сервисната зона предвидена со дозволата, претставено како бодови, според последните податоци од Државниот завод за статистика.
 - во случај на телевизиско или радио емитување преку јавна електронска комуникациска мрежа што не користи ограничен ресурс или сателит , е бројот на вкупното население во подрачјето на кое ќе се врши дејноста предвидено со дозволата, претставено како бодови, според последните податоци од Државниот завод за статистика;
 - во случај на телевизиско или радио емитување преку сателит , е бројот на вкупното население кое живее на територијата на Република Македонија, претставено како бодови, според последните податоци од Државниот завод за статистика;
- БДП е бруто домашен производ по жител, изразено во евра, а претставено како бодови, според последните податоци од Државниот завод за статистика;
- R_t е коефициент, каде што за телевизиска програма е $R_t=1$, а за радиопрограма е $R_t=1/4$;
- K_p е коефициент кој изнесува:
 - за програмски сервис на радиодифузер од општ формат изнесува од 0.75 до 1;
 - за програмски сервис на радиодифузер од специјализиран формат изнесува од 1.15 до 1.5.;
 - за програмски сервис на радиодифузер наменет за телешопинг изнесува 2,5;
 - за програмски сервис на непрофитна радиодифузна установа изнесува 0,25;
- К_e е коефициент на емитување кој изнесува :
 - 1.0 за терестријално емитување
 - 1.1 за емитување преку сателит
 - 1.3 за емитување преку јавна електронска комуникациска мрежа што не користи ограничен ресурс
- A е константа која изнесува 100 бода за радио или 200 бода за телевизија. “

4. Член 161 став 1 да се дефинира фиксен износ на предвидената глоба :
“(1) Глоба во износ од 2.5 % од вкупниот годишен приход ...“
5. Член 168 да се избрише целосно поради најавеното продолжување на рокот за донесување на овој закон и со соодветна преработка овој член да се вгради во измените и дополнувањата на постојниот Закон за радиодифузна дејност.

Во член 2 (Цели на Законот) да се додаде нов став “Уредувачка независност на медиумите“ :

“Член 2

Цели на законот

Целта на овој закон е во Република Македонија особено да се обезбеди:

- Слобода на изразување и слобода на медиуми, заштита и развој на медиумскиот плурализам, право на информирање и пристап до разновидни и

независни информации и програмски содржини, како основни начела на демократското општество;

- Развој на медиумите и аудиовизуелните медиумски услуги;
- **Уредувачка независност на медиумите;**
- Развој на независната продукција;
- Поттикнување, унапредување и заштита на културниот идентитет, јазикот и традицијата, поттикнување на јавниот дијалог, толеранцијата и разбирањето меѓу граѓаните;
- Поттикнување на творештвото, образовниот и научниот развој;
- Унапредување и заштита на професионалните и етичките стандарди во информирањето;
- Заштита на интересите на корисниците особено на малолетничката публика;
- Развој на медиумската писменост;
- Транспарентен, независен ефикасен и отчетен јавен радиодифузен сервис;
- Транспарентно, независно, ефикасно и отчетно регулаторно тело во областа на медиумите;
- Техничко-технолошки развој на медиумите, конвергенција со електронските комуникации и услугите на информатичко општество;
- Поттикнување и развој на конкуренцијата во медиумите и аудиовизуелните медиумски услуги и
- Развој на економијата во Република Македонија.“

6. Во Член 4 (Слобода на изразување и слобода на медиумите) по ставот 7 да се додаде нов став 8 и останатите ставови соодветно да бидат под број 9 до 11.

“ ...

(7) Никој нема право со присила или злоупотреба на положбата да влијае на програмската содржина на медиумите, ниту на било кој друг начин незаконски да ја ограничува слободата на медиумите.

(8) **Медиумите се должни да ги почитуваат принципите на точност и непристрасност во вестите.**

(9) Издавач на медиум согласно овој закон е самостоен во уредувачката политика, односно во спроведувањето на програмскиот концепт и ја има одговорноста за објавените програмски содржини.

(10) За повредите на слободата на изразување и слободата на медиумите одлучува надлежниот суд.

(11) Ниту една одредба од овој Закон не смее да се толкува на начин кој ќе дозволи цензура или ограничување на правото на слобода на изразување и слобода на медиумите освен во случаите наведени во ставот (3) на овј член.“

7. Ако се прифати претходниот предлог да се додаде нова точка под број 1 во став 1 на член 162 и редните броеви на останатите точки да се зголемат за по еден.

“Член 162

(1) Глоба во износ до 2% од вкупниот годишен приход на правното лице (изразена во апсолутен износ) остварен во деловната година што и претходи на годината кога е сторен прекршокот или од вкупниот приход остварен за пократок период од годината што му претходи на прекршокот доколку во таа година правното лице започнало да работи, ќе му се изрече за прекршок на правното лице ако:

1. **не ги почитува принципите на точност и непристрасност во вестите**
2. не објави соопштенија или службени изјави од надлежни државни органи и тела согласно член 6 став (1);

...“

**Лазо Петрушевски,
Член на СРД**

ЗАБЕЛЕШКИ И ПРЕДЛОЗИ

во врска со Нацрт – Работната верзија на Законот за медиуми и аудиовизуелни медиумски сервиси од м-р Борис Арсов

1. Во член 1 став 1 од Нацрт - Законот за медиуми и аудиовизуелни медиумски сервиси стои дека со него се уредуваат правата, обврските и одговорноста на издавачите на медиуми, давателите на аудиовизуелните медиумски услуги и обезбедувачите на програмски пакети.

Во член 1 недостастува именувањето операторите на јавни комуникациски мрежи. Операторите како субјекти ги има во глава V од Нацрт – работната верзија.

ПРЕДЛОГ: Доколку обезбедувачите на програмски пакети се посебна и нова група субјекти, ќе треба да се прецизираат нивните права и обврски и односите со другите субјекти, посебно со операторите на јавни комуникациски мрежи.

2. Член 51 од Нацрт - Законот за медиуми и аудиовизуелни медиумски сервиси се занимава со обврските на Агенцијата во однос на социјалната инклузија и медиумската писменост на публиката, а во соодветни алинеи од член 124 став од Нацрт - Законот за медиуми и аудиовизуелни медиумски сервиси се зборува за обврските на јавниот сервис за обезбедување достапност на неговите програмски сервиси до лицата со сетилна попреченост односно лицата со оштетен вид и слух. Од алинеите се гледа дека притоа се става акцент на информативните програми, иако јавниот сервис има обврска и да забавува и да едуцира.

Во Нацрт – Законот не можат да се забележат конкретни обврски од таков вид за комерцијалните радиодифузери. Националните телевизии (телевизиите на државно ниво), со натсинхронизацијата на телевизиските серии, на одреден начин, им се доближија на лицата со оштетен вид (недостасува уште гласот на раскажувачот, за да имаме комплетен audio description system), но им ја ускратија достапноста на лицата со оштетен слух, затоа што кај натсинхронизираните серии сега нема титлови со превод. Дигиталниот терестријален пренос и прием на телевизиски содржини (како и другите типови дигитален пренос и прием) содржат можности за понуда на повеќе аудио верзии и користење на брз телетекст, со една или повеќе титл верзии со превод, така што се на повидок шансите телевизиските содржини да им се доближат и на едната и на другата категорија сетилно хендикепирани гледачи.

ПРЕДЛОГ: Обврските за јавниот сервис да се прошират и на играните програми и тие да важат и за националните комерцијални телевизии, затоа што последниве имаат и технички потенцијал и финансиски можности, како и комерцијален интерес, за користење на новите дигитални технологии.

3. Во член 101 став 4 од Нацрт - Законот за медиуми и аудиовизуелни медиумски сервиси радиодифузерите се обврзани да обезбедат најмалку 30% од емитувана вокална и вокално-инструментална музика да биде на македонски јазик или на јазикот на етничките заедници кои не се во мнозинство во Република Македонија, со тоа што оваа обврска од 2014 година, од 30% се зголемува на 40%.

ПРЕДЛОГ: Во интерес на културниот идентитет и поттикнување на домашното музичко творештво, треба да се пропише дека обврската од член 101 став 4 од Нацрт - Законот за медиуми и аудиовизуелни медиумски сервиси од 2015 година од 40% се зголемува на 50%.

Став (12): Националните телевизиски радиодифузери се обврзани дневно да емитуваат најмалку 1 час програма наменета за лицата со сетилна попреченост односно за лицата со оштетен вид и слух, преку изнаоѓање и

користење на системи за адаптирање на соодветната емитувана програма и тоа во периодот од 17 до 21 часот.

4. **Член 124 дефинирани Обврски на МРТ во однос на програмите и програмските сервиси кои ги емитува МРТ** е должна при производството и обезбедувањето на радио и телевизиските програми и програмски сервиси од член 121 на овој закон :

ПРЕДЛОГ:

Став (23): да планира, развива, создава и емитува програми, информативни емисии и вести наменети за лицата со сетилна попреченост односно со оштетен слух, преку изнаоѓање и користење на системи за адаптирање на соодветната емитувана програма;

Став (24): да развива, планира, создава и емитува програми за лицата со сетилна попреченост , односно лица со оштетен вид, преку изнаоѓање и користење на системи за адаптирање на соодветната емитувана програма;

Став (25): да емитува вести и други информативни програми за лицата со сетилна попреченост односно за лицата со оштетен вид и слух.

Став (26): да прилагодува, создава и емитува програми наменети за лица со инвалидитет, посебни потреби и сетилна попреченост;

Став (26а): дневно да емитува најмалку 2 часа програма наменета за лицата со сетилна попреченост односно за лицата со оштетен вид и слух, преку изнаоѓање и користење на системи за адаптирање на соодветната емитувана програма и тоа во периодот од 17 до 21 часот.

5. **Во член 124 став од Нацрт - Законот за медиуми и аудиовизуелни медиумски сервиси** не е предвидено јавниот сервис да емитува играни, документарни и други видови на филмови.

ПРЕДЛОГ: Во рамките на член **124 став од Нацрт - Законот за медиуми и аудиовизуелни медиумски сервиси**, да се предвиди јавниот сервис да емитува играни, документарни и други видови на филмови.

м-р Борис Арсов

Забелешки и предлози во врска со Нацрт Законот за медиуми и аудиовизуелни медиумски услуги од м-р Методија Јанчески, член на СРД

I.

Во член 3 не е запазено правилото одреден (следен) поим да се дефинира преку претходно дефинирани поими. На пример:

- Член 3/18 треба да претходи на член 3/12.
- Член 3/16 треба да биде после член 3/20
- Член 3/17 треба да биде после член 3/19
- Член 3/24 треба да биде пред член 3/25

II.

Во Член 15, 17, 24, 25, 26, 27 се користи **Агенцијата за медиуми и аудиовизуелни медиумски услуги**, а истата сеуште не е дефинирана.

III.

Недостасува:

Имотот и вработените од стручната служба од СРД се преземаат во Агенцијата, која е правен наследник на СРД. Исто така Агенцијата го наследува членството во меѓународни регулаторни тела. (член 50 став 3 е недоволен)

IV.

Потребно е усогласување на член 43 и член 47, став 1, алинеја 1, 2, 3 и 4.

V.

Редундантност на член 2 и член 31

Член 31

Начела во работата на Агенцијата

(1) Агенцијата, во својата работа се грижи за постигнување на целите утврдени во член 2 на овој закон.

Надлежности на Агенцијата

Член 32 (Член 2 Цели на законот)

Агенцијата во согласност со овој закон:

- се грижи за обезбедување на слободата на изразување и слободата на медиумите и аудиовизуелните медиумски услуги;
- Слобода на изразување и слобода на медиуми, заштита и развој на медиумскиот плурализам, право на информирање и пристап до разновидни и независни информации и програмски содржини, како основни начела на демократското општество;
- поттикнува корегулација и саморегулација во областа на медиумите и аудиовизуелните медиумски услуги;
- се грижи за обезбедување на јавност во работата на издавачите на медиуми и давателите на аудиовизуелните медиумски услуги;
- се грижи за обезбедување на правото на информирање и пристап до разновидни и независни информации и програмски содржини;
- се грижи за заштита и развој на плурализмот на медиумите и аудиовизуелните медиумски услуги, како и за постоење на разновидни, независни и самостојни медиуми;
- Слобода на изразување и слобода на медиуми, заштита и развој на медиумскиот плурализам, право на информирање и пристап до разновидни и независни информации и програмски содржини, како основни начела на демократското општество;
- презема мерки во согласност со овој закон во случаите кога е извршена повреда на одредбите на овој закон или на прописите донесени врз основа на него и условите и обврските од дозволите;
- се грижи за обезбедување заштита на малолетната публика;
- Заштита на интересите на корисниците особено на малолетничката публика;

- ги донесува актите кои произлегуваат од овој закон;
- се грижи за заштита на интересите на граѓаните во областа на медиумите и аудиовизуелните медиумски услуги;
- утврдува постоење на недозволена медиумска концентрација;
- одлучува за доделба, одземање или продолжување на дозволите за телевизиско или радио емитување;
- презема мерки за времено ограничување на пренос и прием на аудио и аудиовизуелни медиумски услуги од други држави на територијата на Република Македонија;
- донесува листа на настани од големо значење за јавноста на Република Македонија;
- поттикнува медиумска писменост;

Развој на медиумската писменост;

Агенцијата презема активности за поттикнување на медиумската писменост во Република Македонија. [член 51 (2)]

- врши програмски и стручен надзор;
- ги води регистрите утврдени со овој закон;
- спроведува истражувања и анализи во врска со одделни прашања од областа на медиумите и аудиовизуелни медиумски услуги и
- врши и други работи утврдени со овој закон.

м-р Методија Јанчески

Прилог кон документот *Закон за медиуми и аудиовизуелни медиумски услуги* членот на СРД, Бранко Радовановиќ

Член 4

третиот став да гласи: слободата на медиумите може да биде ограничена само кога е во прашање националната безбедност и територијалниот интегритет на Република Македонија.

Член 9

втората реченица да се брише и да гласи: во исклучителни ситуации (елементарни непогоди, епидемии), функцијата на уредништвото ја врши одговорниот уредник.

Член 10

Четвртата алинеа од првиот став да го исклучи учеството на новинарите во постапката за именување и разрешување на одговорниот уредник.

Член 30

Наместо Агенција за медиуми и аудиовизуелни медиумски услуги, насловот на овој член да гласи: **Совет за медиуми, медиумска култура и услуги** а во понатамошниот текст зборот *агенција* да се замени со зборот *совет*.

Член 37

Да се брише

Член 38

Став еден да гласи: Советот е составен од девет членови.

Член 40

Вториот став од овој член да ги содржи следниве алинеи:
-мнозинското ЗНМ да предлага двајца советници (2);

- комисијата за прашања на избори и именување Собранието на РМ двајца(2);
- хелсиншки Комитет за човекови права на РМ двајца(2);
- МАНУ еден(1);
- универзитетската заедница на РМ еден(1);
- ЗЕЛС еден (1).

Член 41

став еден од овој член да гласи: Членовите на советот се именуваат за време од шест години.

Членовите 45,46 и 47

Се бришат

Член 54

На седмата алинеа од третиот став да се додадат зборовите: *заменик на одговорниот уредник, уредници на рубрики, коментатор уредник и (задолжително) лектор.*

Член 73

Првиот ред од првиот став да гласи:

радиодифузерите се должни да ја емитуваат програмата на **литературен** македонски јазик...

Член 119

Првиот став се брише и гласи:

- МРТ се финансира од
- зафаќања (проценти) од акцизните стоки,
- проценти од ДДВ,
- продажба на програма и комерцијални услуги
- дел од радиодифузната такса,

Ставот два(2) се брише а како став четири(4)се додава:

- За реализација на алинеите 1 и 2 потребна е интервенција со Lex specialis

Бранко Радовановиќ

ЗАБЕЛЕШКИ И ПРЕДЛОЗИ ЗА ЗАКОНОТ ЗА МЕДИУМИ ОД ЧЛЕНОТ НА СРД, СЕЉАДИН ЏЕЗАИРИ

Член 1: Предмет на законот да се прошири и да се додаде: се уредува и статусот и извори на финансирање на Агенцијатра за медиуми и на Јавиот сервис, спречување на недозволената медиска концентрација, поттикнување на медискиот плурализам како и други прашања од делокругот на Агенцијата а во согласност со меѓународните конвенции и стандарди.

По овој член да се додаде нов:

Толкување на законот:

(1) Одредбите на овој закон не смеат да се толкуваат на начин кој овозможува воведување на цензура или ограничување на правото на слободата на говорот или слободата на изразување.

(2) Овој закон треба да се толкува во согласност со начелата на Европската Конвенција за заштита на основните човекови права и слободи.

Член 4 треба да се допуни, по точката 5 со:

- Сите елементи на програмата, по форма и содржина, мора да го почитуваат достоинството на човековото битие и основните права на другите. Пред се не смеат да се неморални и да содржат порнографски елементи;
- Радиодифузерите се должни да обезбедат факти во вестите и настаните да бидат презентирани на лојален начин и да поттикнуваат слободно формирање на мислење.

Член 14 – на место дисеминација треба - ширење – на информацијата

Член 38 реченицата- алинејата два да се префрли на крајот на член 44

Член 40 - Предлагачи на членовите:

Универзитетите, невладините организации за заштита на човековите права и слободи, невладините организации од областа на медиумите, здружението на комерцијалните радиодифузери, здружението на писателите или македонскиот пен-центар.

МРТ

Треба да се размисли добро како да се обезбеди трајно финансирање на јавниот сервис оти досегашното искуство на обезбедување средства преку претплатата не е решение. Искуството на јавни сервиси, дури и од регионот, зборува дека добро решение може да биде и финансирање преку буџетот но со прецизирање на неможноста на владата да влијае врз уредувачката политика.

-За да се департизира Јавниот сервис, предлагам како посебна точка односно алинеја во членот 125 да се стави и реченицата која гласи: „Ангажирањето, унапредувањето, правата и обврските на вработените не смеат да зависат од нивното потекло, пол, мислење, политички, религиозни убедувања, или членство во синдикатот,„

-Исто така, предлагам да се внесе и нова алинеја која гласи: „Во случаите кога МРТ е должен да емитува изјави или соопштенија на владата, да известува за актите или одлуките на јавните органи, или пак да им отстапи време на тие органи, треба да се ограничи на исклучителни околности предвидени со закон.

Секое службено известување треба да биде јасно опишано како такво и треба да биде емитувано под исклучителна одговорност на телото кое го бара таквото емитување,„

Сељадин Џезаири

ЗАБЕЛЕШКИ И ПРЕДЛОЗИ ВО ВРСКА СО НАЦРТ-ЗАКОНОТ ЗА МЕДИУМИ И АУДИВИЗУЕЛНИ МЕДИУМСКИ УСЛУГИ ОД ЗАМЕНИКОТ НА ПРЕТСЕДАТЕЛОТ, Д-Р МИЛАИМ ФЕТАИ

Членот 42 став 1 кој гласи (1) Членови на Советот може да бидат лица државјани на Република Македонија со високо образование, најмалку пет години работно искуство во струката и кои во јавноста се истакнале во областа на комуникацијата, новинарството, електронските комуникации, информатиката, културата, економијата, правото или друга слична област што е од значење за остварувањето на надлежностите на Советот.

Предлог: „ Членови на Советот може да бидат лица државјани на Република Македонија кои имаат стручно знаење, способност и искуство и кои во јавноста се истакнале во областа на комуникацијата, новинарството, електронските

комуникации, информатиката, културата, економијата, правото или друга слична област што е од значење за остварувањето на надлежностите на Советот.

Образложение: Во член 24 од ЗРД од 2005 г. Стои-Собранието на Република Македонија ги избира членовите на Советот за радиодифузија на предлог на овластени предлагачи утврдени во членот 26 на овој закон.

За членови на Советот за радиодифузија можат да бидат лица кои се истакнале во областа на комуникологијата, новинарството, телекомуникациите, информатиката, културата, економијата, правото и од други области што се од значење за остварувањето на надлежностите на Советот за радиодифузија.

Во составот на Советот за радиодифузија се обезбедува соодветна и правична застапеност на граѓаните кои припаѓаат на сите заедници.

Во актуелниот закон за Медиуми на Р Хрватска од 2011, во член 68 став 5 гласи: *Članovi Vijeća mogu biti samo državljani Republike Hrvatske koji imaju stručno znanje, sposobnosti i iskustvo u djelatnosti radija ili televizije, ili u izdavačkoj, kulturnoj ili sličnoj djelatnosti.*

Сметаме дека ограничувањата за избор на идните членови на Советот во член 42, став 1, со високо образование, најмалку пет години работно искуство во струката, се непотребни и може да се бришат.

д-р Милаим Фетаи

ЗАБЕЛЕШКИ ОД ЧЛЕНОТ НА СРД, СТОЛЕ НАУМОВ ЗА НАЦРТ-ЗАКОНОТ ЗА МЕДИУМИ

Имам и повеќе општи коментари и забелешки за опфатот на законот, за висината на глобите и нивниот опфат, делот за статусот на новинарите и уредничката и новинарска независност и самостојност, организационата структура и состав на советот/агенцијата, предлагачите, стручниот профил и бекграунд на кандидатите, обврска за локалните-регионалните медиуми да имаат регионална односно локана порама/вести(хрватите го имаат тоа, десет посто)...МРТВ процентот на реклами е преголем (осум минути), а ионака многу малку е пополнет....но со оглед на предлозите на дел од колегите и повисокото ниво на јавна расправа кое треба да ги расчисти овие работи, вклучувајќи ги тука сопствениците, новинарската фела, медиумските експерти, меѓународниот фактор/експертиза...се ограничив на предзлози, препораки и забелешки кои според мене се покажале искуствено неопходни...

1....Дел 4. *Регулатива за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, во точка 5 како мерка од СРД веќе е предложено да се дефинираат поимите „носител на јавни функции“ и „семејство“ во контекст на ограничувањата за сопственоста врз медиумите, (од сите видови и нивоа на власт), со наведување на секоја функција...
...Во членот 22 кој гласи „Политички партии, државни органи, органи на државна управа, јавни претпријатија, единици на локална самоуправа, носители на јавни функции и членовите на нивните семејства не можат да вршат радиодифузна дејност ниту да бидат основачи, соосновачи или да се здобиваат со учество во сопственоста на радиодифузерите.“ **да се додаде и лидери на политички партии...***

2. **Препорака:** Во јавната расправа за новиот закон да се посвети внимание на потребата од расчистување и прецизирање на аспектот на сопственичките ограничувања за јавните функционери кога се појавуваат како сопственици на акции

во медиумите кои се основани од АД, акционерски друштва...за да се избегнат во иднина опасностите од различни толкувања и можни злоупотреби и притисоци од јавните функционери, а сепак да не се ограничи правото на тргување со акции...потребен е комплементарен пристап со консултирање и на други закони и институции и организации..Антикорупциска комисија,Централен депозитар на хартии од вредност, Македонска Берза, Државна изборна комисија...

3.- Во член 4, третиот(3) став, „Слободата на медиумите може да биде ограничена...да се избрише...

- Образложение: Иако е цитиран член 10 став 2 од Европската конвенција за човековите права, сепак, со оглед на тоа што во законите на други држави членки на ЕУ, не се споменува Конвенцијата (Словенија, Хрватска),а и да се избегне негативниот впечаток и евентуалното препознавање опасност во духот на законот да се толкуваат волунтаристички и злонамерно одредбите од овие ограничувања...

...Еве како е тоа решено во хрватскиот „Закон о електроничним медијума“, во општите начела во членот 3:

(1) Jamči se sloboda izražavanja i puna programska sloboda elektroničkih medija.

(2) Nijedna odredba ovoga Zakona ne može se tumačiti na način da daje pravo na cenzuru ili ograničenje prava slobode govora i izražavanja misli.

4. – Во членот 39 „Седници на Советот“ во точка (6) да се додаде/дополни став: во насока на обезбедување транспарентност на Советот и увид на сите заинтересирани лица во тековното работење на Советот... од постоечкиот закон за радиодифузија... да се препише член 33...работата на советот е јавна, Советот работи и одлучува на јавни седници...

– седниците да бидат јавни.отворени за медиумите и новинарите, како што е сега...

5.Член 101 став (6) да се преформулира и да гласи : „Радифузерите се обврзани најмалку половина од обврските утврдени во ставовите (1), (2), (4) и (5) на овој член да остварат во периодот од 6 до 23 часот“.

4) Радиодифузерите се обврзани дневно да обезбедат најмалку 30% од емитираната вокална и вокално-инструментална музика да биде на македонски јазик или на јазикот на етничките заедници кои не се мнозинство во Република Македонија.

Да се избрише: Од 2014 година, обврската од 30% се зголемува на 40%...

...Образложение: Имајќи ја во предвид продукцијата на македонска музика, сите снимени албуми, песни и одржани фестивали на годишно ниво , анализите и консултации со радиодифузерите покажуваат дека и покрај најдобрите намери за заштита и стимулирање на домашното музичко творештво, ваквото вештачко кревање на процентите претставува опасност да ја изгубат младата публика, на која новите технологии(интернет, мобилна телефонија) и овозможуваат слободно слушање на било која регионана или светска радиостаница...Со тоа предложеното зголемување може да прдизвика обратен ефект од посакуваниот, односно наместо доближување на младите и популаризирање на македонската музика до нивно одалечување од домашните радиостаници и музика...

...Радиодифузерите за да го постигнат законскиот обем ќе бидат принудени да емитуваат секаква музика со постојано репризирање, со што директно ќе биде загрозен и програмскиот квалитет...

6. Во член 101...(6) Радиодифузерите се обврзани најмалку половина од процентот за музика утврден во ставовите (4) и (5) на овој член да го остварат во периодот... наместо од 7 до 19 да се смени, од 6 до 22 часот.

(8) Националните телевизиски радиодифузери од општ формат се обврзани годишно да емитуваат најмалку 10 часа домашна документарна програма во периодот од 7 до 19 часот..да се смени од 7 до 23 часот

(9) Националните телевизиски радиодифузери од општ формат се обврзани годишно да емитуваат најмалку 20 часа домашна играна програма од 7 до 19 часот...да се смени од 7 до 23 часот

- Образложение: Во сегашниот закон ударните термини(приме тиме) согласно истражувањата на навиките на публиката, гледаноста и слушаноста, кај радијата е од 9 до 14 часот а, кај телевизиите од 17 до 21 часот...

-Седум години по донесувањето на овој закон променета е динамиката на живеење и според последните истражувања, телевизиите своите „пикови„ ги имаат подоцна, помеѓу 18 и 23 часот...

...променетите навиките треба да ги земат во предвид и да ги имплементираат и новите законски решенија...

..слични се решенијата и во Хрватскиот и Словенечкиот закон...

(1) Udio vlastite proizvodnje mora iznositi najmanje 20% dnevnog vremena objavljivanja svakoga audiovizualnog programa nakladnika televizije a od toga najmanje 50% između 16 i 22 sata, osim ako ovim Zakonom nije određeno drugačije.

(2) Udio vlastite proizvodnje mora iznositi najmanje 30% dnevnog vremena objavljivanja svakoga radijskog programa nakladnika radija, osim ako ovim Zakonom nije određeno drugačije.

Članak 39.

(1) Hrvatska glazba mora činiti najmanje 20% dnevnog objavljivanja glazbenog programa predviđenog programskom shemom radijskog programa

7. Во законот или со подзаконски акт најпрвин да се дефинира што се кампањи од јавен интерес...па потоа да се утврдат критериуми за распределба на средствата...

...Образложение:Во сите извештаи на ЕУ за Македонија една од главните забелешки се однесуваат токму на овие кампањи...проблемот се очекува да биде нагласен во наредниот период со се поголемо присуство на реклами од буџетите на локалната самоуправа и рекламирање на општините, проектите и достигнувањата на нивните градоначалници...

- Во предлог забелешката од стручните служби усвоена од Советот пишува: Во Нацрт-Законот за медиуми и аудиовизуелни медиумски услуги, не се предвидени правила за рекламни спотови чие емитување се финансира од јавни средства
Образложение: Во Акцискиот план придружен на работната верзија на Стратегијата за развој на радиодифузната дејност во Република Македонија за периодот 2013-2017 година предвидена е оваа мерка, со следната активност: „во новата законска регулатива за медиуми да се утврдат правила за рекламирање и да се утврди обврска за нарачателите на рекламните спотови чие емитување се финансира од јавни средства, независно дали се емитуваат на програмите на јавниот сервис или пак на трговските радиодифузни друштва, да утврдат јасни, транспарентни, фер и недискриминаторски критериуми за избор на медиумите на кои ќе се емитуваат овие спотови“. Во членот 111 од Нацрт-Законот за медиуми и аудиовизуелни медиумски услуги, предвидено е дека „Државните органи, органите на државната управа, јавните претпријатија, единиците на локалната самоуправа, јавните установи и институции како и правните лица со јавни овластувања доколку во годишниот буџет имаат предвидено средства за информирање и запознавање на јавноста со своите услуги или активности се должни истите да ги реализираат на недискриминаторен, објективен и транспарентен начин во постапка утврдена со Законот за јавни набавки, Во членот 8 Законот за јавни набавки, наведено е дека „Овој закон не се применува при доделување на договори за јавни набавки на услуги кои:..... се однесуваат на купување, развој, продукција или копродукција на програмски материјали од страна на радио и телевизиски куќи, или за термините на радио и телевизиско емитување програма“.

8. Стечај или ликвидација...

Член 95

Престанок на важност на дозвола по сила на закон

(1) Дозволата за телевизиско или радио емитување престанува да важи по сила на закон во следните случаи:

- со истекот на рокот за кој е доделена;
- со писмена изјава на имателот со која се известува Агенцијата дека престанува со емитувањето на радио или телевизиска програма;
- ако имателот на дозволата престанал да постои;
- со одземање на дозволата од страна на Агенцијата;
- ако настапи стечај на имателот на дозволата. Во зависност од одлуката на доверителите...ако се реорганизира правното лице дозволата продолжува да важи или како опција дозволата која привремено е одземена до одлуката на одборот на доверителите треба да биде вратена доколку согласно законот за трговски друштва на радиодифузерот му е овозможено реорганизирање...
- ако настапи ликвидација на имателот на дозволата.

Образложение: Одземањето на можноста радиодифузерот да се консолидира и продолжи со дејноста со цел да ги обештети доверителите и вработените е против законот за трговски друштва и неуставна(еднакви шанси за сите учесници на пазарот)...особено кога единствената дејност на субјектот-радиодифузијата е поврзана со дозволата која по автоматизам му се одзема со започнувањето на стечајната постапка....

9. Секој член на советот/агенцијата да може да предлага точки на дневен ред и да побара одржување на седница...како што е со сегашниот закон и со деловникот на СРД

- Во нацрт законот таква можност имаат само тројца советници, а што е контрадикторно со решенијата што се понудени за програмскиот совет на МРТВ на пример, кој брои повеќе членови а за закажување седница потребни се само два гласа...

..се обезбедува поголем одговорност и проактивност на секој член на советот/агенцијата...

10...Во делот за **Обезбедување на програмски пакет**

(1) Оператор кој реемитува програмски сервиси, треба да обезбеди програмскиот пакет задолжително и бесплатно да ги содржи програмските сервиси на јавниот радиодифузен сервис кои се финансираат од радиодифузна такса.

Да се додаде како нов став: Операторот на јавна електронска комуникациска мрежа која не користи ограничен ресурс, под рамноправни услови почитувајќи ги принципите , на објективност, транспарентност и недискриминација да им понуди договори за реемитување на комерцијалните радиодифузери(муст оффер) .

Столе Наумов